

Предговор

Публикацијата претставува сеофатен водич при имплементирање на Меѓународните сметководствени стандарди, даночните прописи, прописите од областа на девизното работење и друштвото законска регулатива поврзана со деловни трансакции на субјектите. Сметаме дека со овој прирачник сме чекор понапред кон остварување на нашите приоритети за обезбедување на квалитетни услуги и со нашиот професионален пристап кон Вашите барања да придонесеме за изградба на успешна соработка со Вас.

Прирачникот е пишуван со цел да се прикаже намената на секоја поединечна сметка (синтетичка-трицифрена сметка) како и меѓусебната поврзаност (интеракција) со другите сметки во процесот на евидентирање на секој поединечен деловен настан. Поединечните трансакции, нивната содржина и опис, состојбата и движењето на средствата, обврските, капиталот, приходите, расходите и резултатите од работењето се прикажани преку редоследот на сметките од Правилникот за сметковниот план и содржината на одделните сметки во сметковниот план во согласност со усвоените Меѓународни сметководствени стандарди за финансиско известување. Податоците за синтетичките сметки се обезбедуваат на начинот кој и одговара на техникаата што се применува во водењето на сметководство.

Прирачникот е наменет за професионалните и долгогодишните практичари, но истовремено претставува и значаен извор и помагало за запознавање и унапредување во сметководствената и даночна проблематика за оние кои сакаат да стекнат нови знаења. Разработени се бројни примери, дадени се практични решенија за признавање, презентирање и обелоденување на деловните трансакции. Според обработената трансакција се унапредува на материјал содржана во барањата на конкретната законска регулатива, на пример Законот за данокот на додадена вредност, Законот за данокот на добивка, Законот за персоналниот данок, Законот за девизното работење, Законот за облигационите односи, Законот за хартиите од вредност, Законот за лизинг и осигурателната регулатива. Со ваквиот пристап настојуваме да Ви дадеме целосен материјал каде на едно место можете да најдете одговор за Вашите прашања со кои се среќавате во секојдневната практика. Важно е, кога ќе се добие знаење од поединечни делови на "Активна и Пасива", да се поврзе целосната состојба, односно да се разберат сите деловни процеси и нивното евидентирање, што претставува темел и важна претпоставка за правилно застапување на финансиските извештаи.

Големите и средните трговци, банките и другите трговци кои вршат банкарска дејност, осигурителните друштва, трговците кои котираат на берза и трговците чии финансиски извештаи влегуваат во консолидирани финансиски извештаи, освен што се должни да го водат сметководството според МСФИ/МСС, имаат обврска и да поднесуваат финансиски извештаи според МСФИ до Централниот регистар на РМ.

На сите читатели и корисници (практичари) овој прирачник ќе им биде од помош во работењето и ќе им помогне во разбирањето на деловните промени и нивните книжења. Претходните три изданија на оваа книга потврдија дека во Република Македонија има стандардна и незаменлива литература за сметководството и за сите оние кои сакаат да станат професионални работници во финансиско - сметководствениот сектор.

Скопје, април 2013 година

Уредник

Трендафилка Василева

СОДРЖИНА

НА СМЕТКИТЕ ОД КЛАСА 0 ДО 9

КЛАСА 0	- НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА	21
ГРУПА 00	- НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	22
000	- Издатоци за развој	25
001	- Гудвил (Goodwill)	30
002	- Концесии, патенти, лиценци, трговски и услужни марки	35
003	- Софтвер и останати права	42
005	- Аванси за набавка на нематеријални средства	49
006	- Нематеријални средства во подготовка	50
007	- Останати нематеријални средства	51
008	- Вредносно усогласување на нематеријални средства	51
009	- Акумулирана амортизација на нематеријалните средства	52
ГРУПА 01	- МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	54
010	- Земјишта	55
011	- Градежни објекти	63
012	- Постројки и опрема	83
013	- Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	112
014	- Биолошки средства	112
015	- Останати материјални средства	126
016	- Материјални средства во подготовка	127
017	- Аванси за набавка на материјални средства	127
018	- Вредносно усогласување на материјални средства	129
019	- Акумулирана амортизација на материјални средства	131
ГРУПА 02	- ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	132
020	- Вложувања во недвижности за наем	133
021	- Вложувања во недвижности заради зголемување на капиталот	137
026	- Вложувања во недвижности во подготовка	138
027	- Аванси за вложувања во недвижности	139
028	- Вредносно усогласување на вложувања во недвижности	140
029	- Акумулирана амортизација на вложувања во недвижности	142

ГРУПА 03	- ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА	142
030	- Вложувања во подружница	144
031	- Вложувања во придружни друштва и заеднички контролирани друштва (учество во заеднички вложувања)	144
032	- Долгорочни заеми и кредити на поврзани друштва во земјата и странство	146
033	- Дадени заеми и кредити во земјата и во странство	149
034	- Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	152
035	- Финансиски средства расположиви за продажба	154
036	- Финансиски средства според објективната вредност преку добивката или загубата	156
037	- Дадени депозити и кауции во земјата и странство	156
038	- Останати долгорочни финансиски средства	159
039	- Вредносно усогласување на долгорочните финансиски средства	160
ГРУПА 04	- ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА	163
040	- Побарувања од поврзани друштва врз основа на продажба	163
041	- Побарувања од неповрзани друштва врз основа на продажба на кредит	166
042	- Побарувања врз основа на финансиски наем - финансиски лизинг	167
043	- Побарувања врз основа на форфетинг	169
044	- Побарувања врз основа на дадени гаранции	170
045	- Спорни и ризични побарувања	171
046	- Побарувања за дадени аванси	171
047	- Останати долгорочни побарувања	171
049	- Вредносно усогласување на долгорочни побарувања	172
ГРУПА 05	- ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	172
050	- Одложени даночни средства	172
КЛАСА 1	- ПАРИЧНИ СРЕДСТВА, ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ, КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ	175
ГРУПА 10	- ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	176
100	- Парични средства на трансакциски сметки во денари	176
101	- Издвоени парични средства и акредитиви	180
102	- Парични средства во благајна	182
103	- Девизни сметки	187
104	- Девизни акредитиви	192
105	- Парични средства во благајна во странска валута	193
106	- Депозити - парични еквиваленти	199
107	- Хартии од вредност - готовински еквиваленти	200
108	- Останати парични средства	214
109	- Вредносно усогласување на парични еквиваленти	215

ГРУПА 11	- ПОБАРУВАЊА ОД ПОВРЗАНИ ДРУШТВА	216
116	- Побарувања од специфично работење од поврзани друштва	229
118	- Останати побарувања од поврзани друштва	231
119	- Вредносно усогласување на побарувањата од поврзани друштва	232
ГРУПА 12	- ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ	233
120	- Побарувања од купувачи во земјата	234
121	- Побарувања од купувачи во странство	255
122	- Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	265
123	- Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	268
124	- Побарувања од специфично работење на неповрзани друштва	269
125	- Побарувања од камати (договорни и казни)	273
126	- Спорни и сомнителни побарувања	276
127	- Останати побарувања	276
129	- Вредносно усогласување на побарувањата од купувачите	277
ГРУПА 13	- ПОБАРУВАЊА ОД ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ	282
130	- Данок на додадена вредност	282
131	- Побарувања за повеќе платени акцизи	299
132	- Побарувања за повеќе платени царини и царински давачки	300
133	- Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	302
134	- Побарувања за повеќе платен персонален данок на доход	305
135	- Побарувања за повеќе платени придонеси и други давачки	305
136	- Побарувања за повеќе платен данок на имот	307
137	- Побарувања за регрес, субвенции, премии и други државни поддршки	307
139	- Вредносно усогласување на побарувањата од државни органи и институции	309
ГРУПА 14	- ПОБАРУВАЊА ОД ВРАБОТЕНИТЕ	309
140	- Побарувања од вработените за повеќе исплатена плата и надоместоци на плата и други примања	309
143	- Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања ...	309
145	- Останати побарувања од вработените	311
149	- Вредносно усогласување на побарувањата од вработените	313
ГРУПА 15	- ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	314
150	- Побарувања од осигурителни друштва	314
151	- Побарувања за тантиеми (надоместоци за користење патенти, знаци и авторски права)	315
153	- Побарувања за членарини	316
154	- Побарувања за дивиденди или удел во добивката	316
158	- Останати побарувања	317
159	- Вредносно усогласување на останати побарувања	320
ГРУПА 16	- КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА	320
160	- Краткорочни кредити и заеми од поврзани друштва во земјата	321

161	- Краткорочни кредити и заеми од поврзани друштва во странство	321
162	- Краткорочни кредити и заеми во земјата	323
163	- Краткорочни кредити и заеми од странство	323
164	- Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	325
165	- Хартии од вредност според објективна вредност преку добивката или загубата	326
166	- Краткорочно орочени денарски средства	330
167	- Краткорочно орочени странски средства за плаќање	330
168	- Останати краткорочни финансиски средства	331
169	- Вредносно усогласување на финансиски средства	331
ГРУПА 19	- ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	333
190	- Однапред платени трошоци	333
191	- Однапред платени зависни трошоци за набавка	335
192	- Однапред платени надоместоци за концесија	336
193	- Однапред платени франшизи, трговски знаци и слични права	337
194	- Однапред платени патенти и лиценци	337
195	- Пресметани приходи што не можеле да бидат фактурирани	337
198	- Останати однапред платени трошоци и пресметани приходи	338
КЛАСА 2	- ОБВРСКИ, РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ТРОШОЦИ И РИЗИЦИ, ОДЛОЖЕНИ ПЛАЌАЊА И ПРИХОДИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ	339
ГРУПА 21	- КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ПОВРЗАНИ ДРУШТВА	343
218	- Останати обврски од поврзани друштва	346
ГРУПА 22	- КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ	347
220	- Обврски спрема добавувачи во земјата	347
221	- Обврски спрема добавувачи во странство	358
222	- Обврски за примени аванси, депозити и кауции	362
223	- Обврски за примени аванси, депозити и кауции од странство	362
224	- Обврски од специфично работење од неповрзани друштва	366
225	- Обврски за камати (договорни и казнени)	374
ГРУПА 23	- КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ЗА ДАНОЦИ, ПРИДОНЕСИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ	375
230	- Обврски за данок на додадена вредност	375
231	- Обврски за акцизи	390
232	- Обврски за царини и царински давачки	393
233	- Обврски за данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	394
234	- Обврски за даноци и придонеси од плата и надоместоци на плата	405
235	- Обврски за персонален данок на доход	424
236	- Обврски за данок на имот	426
237	- Обврски за данок на непризнати расходи и помалку искажани приходи	427
239	- Обврски за останати даноци, придонеси и други давачки	429

ГРУПА 24	- ОБВРСКИ СПРЕМА ВРАБОТЕНИТЕ	430
240	- Обврски за плата и надоместоци на плата	430
241	- Обврски за надоместоци на трошоците на вработените	431
242	- Останати обврски спрема вработените врз основа на колективни договори	431
249	- Останати обврски спрема вработените	433
ГРУПА 25	- ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ И КРАТКОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА	433
250	- Обврски спрема осигурителни друштва	434
251	- Обврски за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	434
252	- Обврски спрема вршители на дејност и други физички лица	435
253	- Обврски врз основа на наем	435
254	- Обврски врз основа на учество во добивката	435
255	- Обврски за членарини	441
256	- Обврски за краткорочни резервирања на трошоци во гарантен рок	441
259	- Останати краткорочни обврски	442
ГРУПА 26	- КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	443
260	- Краткорочни кредити и заеми од поврзани друштва во земјата	443
261	- Краткорочни кредити и заеми од поврзани друштва од странство	444
262	- Краткорочни кредити и заеми во земјата	444
263	- Краткорочни кредити и заеми од странство	446
264	- Обврски врз основа на издадени хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	448
265	- Обврски врз основа на есконтни работи	450
266	- Обврски врз основа на откуп на побарувања	452
267	- Обврски врз основа на нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	453
269	- Обврски врз основа на останати краткорочни финансиски средства	454
ГРУПА 27	- ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА	455
270	- Резервирања за трошоци во гарантен рок	455
271	- Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	458
272	- Резервирање и трошоци за реструктурирање	458
273	- Резервирања за користи на вработените	458
279	- Останати долгорочни резервирања	459
ГРУПА 28	- ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ	459
280	- Долгорочни обврски од поврзани друштва врз основа на набавка на добра и услуги во земјата и странство	459
281	- Долгорочни обврски од поврзани друштва за аванси, депозити и кауции во земјата и странство	460
282	- Долгорочни обврски спрема добавувачи во земјата	460
283	- Долгорочни обврски спрема добавувачи во странство	461
284	- Долгорочни обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата и странство	461

285	- Долгорочни обврски врз основа на зами и кредити од поврзани друштва во земјата и странство	462
286	- Долгорочни обврски врз основа на зами и кредити во земјата и странство	463
287	- Долгорочни обврски врз основа на издадени хартии од вредност	465
288	- Останати долгорочни обврски и останати финансиски долгорочни обврски	468
289	- Одложени даночни обврски	469
ГРУПА 29	- ОДЛОЖЕНИ ПЛАЌАЊА НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	469
290	- Однапред пресметани трошоци	469
291	- Пресметани трошоци за набавка на добра	470
292	- Пресметани трошоци за користење на права	471
293	- Пресметани приходи за идни периоди	471
294	- Одложено признавање на приходи врз основа на државни подршки	472
295	- Одложено признавање на приходи	472
299	- Останати пасивни временски разграничувања	474
КЛАСА 3	- ЗАЛИХИ НА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	475
ГРУПА 30	- ПРЕСМЕТКА НА НАБАВКАТА	477
ГРУПА 31	- ЗАЛИХИ НА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ	491
310	- Суровини и материјали на залиха	491
311	- Суровини и материјали на пат	503
316	- Суровини и материјали во доработка, обработка и манипулација	503
318	- Вредносно усогласување на залихите на суровини и материјали	509
319	- Отстапување од стандардните (плански) цени на суровините и материјалите	515
ГРУПА 32	- ЗАЛИХИ НА РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ	516
320	- Залиха на резервни делови	517
328	- Вредносно усогласување на залиха на резервни делови	519
329	- Отстапување од стандардните (плански) цени на резервните делови	520
ГРУПА 35	- ЗАЛИХИ НА СИТЕН ИНВЕНТАР, АМБАЛАЖА И АВТОГУМИ	520
350	- Ситен инвентар на залиха	520
351	- Ситен инвентар во употреба	521
352	- Залиха на амбалажа	524
353	- Амбалажа во употреба	524
354	- Залиха на автогуми	524
355	- Автогуми во употреба	524
358	- Вредносно усогласување на залихите на ситниот инвентар, амбалажата и автогумите	528
359	- Отстапување од стандардните (плански) цени на ситниот инвентар, амбалажа и автогуми	528

КЛАСА 4	- ТРОШОЦИ И РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	529
ГРУПА 40	- ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	530
400	- Трошоци за сировини и материјали (за производство)	531
401	- Трошоци на материјали (за администрација, управа и продажба)	536
402	- Трошоци за енергија (производство)	537
403	- Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	538
404	- Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	539
405	- Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за администрација, управа и продажба)	542
406	- Трошоци за амбалажа	543
407	- Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	543
408	- Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и продажба)	545
409	- Отстапувања од стандардните (плански) цени	547
ГРУПА 41	- ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ	547
410	- Транспортни услуги	547
411	- Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	548
412	- Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	549
413	- Услуги за одржување и заштита	552
414	- Наем - лизинг	554
415	- Комунални услуги	560
416	- Трошоци за истражување и развој	561
417	- Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	562
419	- Останати услуги	564
ГРУПА 42	- ПЛАТА, НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА И ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ	564
420	- Плата и надоместоци на плата - бруто (за производство)	565
421	- Плата и надоместоци на плата - бруто (за администрација, управа и продажба)	566
422	- Останати трошоци за вработените	568
ГРУПА 43	- ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА И РЕЗЕРВИРАЊА	572
430	- Трошоци за амортизација (за производство)	583
431	- Трошоци за амортизација на биолошки средства	583
432	- Трошоци за амортизација (за администрација, управа и продажба)	586
434	- Долгорочни резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	586
435	- Долгорочни резервирања за користи на вработените	588
436	- Долгорочни резервирања на трошоци за реструктурирање	591
437	- Долгорочни резервирања за гарантен рок	595
438	- Долгорочни резервирања за кауции и депозит	596
439	- Останати долгорочни резервирања за трошоци и ризици	596
ГРУПА 44	- ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО	597
440	- Дневници за службени патувања	597

441	- Надомест на трошоци на вработените и подароци	605
442	- Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	610
443	- Трошоци за донации и спонзорства	611
444	- Трошоци за репрезентација	614
445	- Трошоци за осигурување	616
446	- Банкарски услуги и трошоци за платниот промет	616
447	- Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	617
448	- Трошоци за користење права (освен наем)	620
449	- Останати трошоци на работењето	621
ГРУПА 45	- ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ (ОБЕЗВРЕДНУВАЊЕ) НА НЕТЕКОВНИ И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА	626
450	- Вредносно усогласување на (обезвреднување) на нематеријални средства	626
451	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на материјални средства	628
452	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на вложувања во недвижности	630
453	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на останати материјални средства	632
454	- Вредносно усогласување на (обезвреднување) на долгорочни побарувања, депозити и слично	632
455	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања	632
456	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на залихи	635
457	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	638
459	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на останати средства ...	640
ГРУПА 46	- ОСТАНАТИ РАСХОДИ	640
460	- Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на нематеријални и материјални средства	640
461	- Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на биолошки средства	643
462	- Загуби врз основа на продажба на учество во капиталот и хартии од вредност	644
463	- Загуби од продажба на материјали	646
464	- Кусоци, кало, растур, расипување и кршење	646
465	- Расходи врз основа на ефекти од договорени заштити од ризици, кои не ги исполнуваат условите да се искажат во рамките на ревалоризационите резерви	649
466	- Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	649
467	- Расходи за дополнително одобрени попусти, рабат, рекламации и дадени примероци	649
468	- Казни, пенали и надоместоци за штета и друго	650
469	- Останати расходи од работењето	651
ГРУПА 47	- ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ	654
470	- Расходи врз основа на камати од работењето со поврзани друштва	654

471	- Расходи врз основа на курсни разлики од работењето со поврзани друштва	660
472	- Останати финансиски расходи од поврзани друштва	660
474	- Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	661
475	- Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	669
476	- Вредносно усогласување (обезвреднување) на долгорочни финансиски средства и хартии од вредност расположиви за продажба	672
477	- Нерезализирани загуби (расход) од финансиски средства	674
479	- Останати финансиски расходи	675
ГРУПА 48	- УДЕЛ ВО ЗГУБА НА ПРИДРУЖЕНО ДРУШТВО И НЕТО ЗАГУБА ОД ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	675
480	- Удел во загуба на придружено друштво	675
481	- Нето загуба од прекината работење	678
ГРУПА 49	- ПРЕНОС НА РАСХОДИ	679
490	- Распоред на директни трошоци - за пресметка на вредноста на добрата (производите) и услугите	680
491	- Распоред на општи трошоци за пресметка на вредноста на добра (производи) и услуги	680
492	- Распоред на трошоците непосредно врз товар на вкупниот приход	681
КЛАСА 6	- ЗАЛИХИ НА ПРОИЗВОДСТВО, ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ И СТОКИ, БИОЛОШКИ СРЕДСТВА И НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	683
ГРУПА 60	- ПРОИЗВОДСТВО	690
600	- Производство (изградба) во тек	691
601	- Залиха на полупроизводи	728
602	- Залиха на застарени недовршени производи и полупроизводи и делови	730
606	- Производство во доработка, обработка и манипулација	730
608	- Вредносно усогласување на недовршени производи - услуги, полупроизводи и делови	731
609	- Отстапување од стандардните (плански) цени на производството	734
ГРУПА 61	- БИОЛОШКИ СРЕДСТВА	735
610	- Недовршено производство на биолошки средства	735
611	- Залиха на биолошки средства за продажба	736
618	- Вредносно усогласување на биолошки средства	741
ГРУПА 63	- ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ	741
630	- Производи на залиха	742
631	- Производи во туѓ склад	743
633	- Производи во продавница	745
634	- Вкалкулиран данок на додадена вредност	750
635	- Вкалкулирани акцизи	750
636	- Производи во доработка, обработка и манипулација	751
637	- Залиха на некурентни производи и отпадоци	752

638	- Вредносно усогласување на залихите на готовите производи	753
639	- Отстапување од стандардните (плански) цени на производите	756
ГРУПА 65	- ПРЕСМЕТКА НА НАБАВКАТА НА СТОКИ	757
ГРУПА 66	- СТОКИ	760
660	- Стоки на залиха	760
661	- Стоки во туѓ склад	781
662	- Стоки на пат	783
663	- Стоки во продавница	784
664	- Вкалкулиран данок на додадена вредност	799
665	- Вкалкулирани акцизи	805
666	- Стоки во доработка, обработка и манипулација	805
668	- Вредносно усогласување на залихата на стоките	806
669	- Разлика во цени на стоките	809
ГРУПА 67	- НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	809
670	- Нематеријални средства кои се чуваат за продажба	811
671	- Земјиште кое се чува за продажба	812
672	- Градежни објекти кои се чуваат за продажба	814
673	- Вложувања во недвижности кои се чуваат за продажба	815
674	- Останати нетековни средства кои се чуваат за продажба	815
675	- Биолошки средства кои се чуваат за продажба	816
676	- Средства чие работење е прекинато	816
678	- Вредносно усогласување на нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	817
КЛАСА 7	- ПОКРИВАЊЕ НА РАСХОДИ И ПРИХОДИ	819
	РАСХОДЕН ДЕЛ ОД КЛАСА 7	819
ГРУПА 70	- РАСХОДИ НА ПРОДАДЕНИ ДОБРА И УСЛУГИ	820
700	- Расходи врз основа на продадени добра (производи) и услуги	821
701	- Набавна вредност на продадени добра (стоки)	824
702	- Набавна вредност на продадени нетековни средства, кои се чуваат за продажба и прекинато работење	826
703	- Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови и отпадоци	827
	ПРИХОДЕН ДЕЛ ОД КЛАСА 7	829
ГРУПА 73	- ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА ДОБРА И УСЛУГИ НА ПОВРЗАНИ ДРУШТВА	831
730	- Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги на поврзани друштва во земјата	831
ГРУПА 74	- ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА НЕПОВРЗАНИ ДРУШТВА	836
740	- Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	837
741	- Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	850
742	- Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги во странство	850
743	- Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	852

744	- Приходи од продажба на нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	853
745	- Приходи врз основа на употреба на сопствени добра (производи, стоки) и услуги	854
746	- Приходи од специфично работење на неповрзани друштва	859
748	- Приходи од продажба на добра врз основа на финансиски наем (лизинг)	860
747	- Приходи од наемнини	861
749	- Останати приходи од продажба на неповрзани друштва	863
ГРУПА 75	- ПРИХОДИ ОД ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА НЕТЕКОВНИ И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА	863
750	- Приходи од вредносно усогласување на нематеријални средства	863
751	- Приходи од вредносно усогласување на материјални средства	863
752	- Приходи од вредносно усогласување на вложувања во недвижности	864
753	- Приходи од вредносно усогласување на останати материјални средства	864
754	- Приходи од вредносно усогласување на долгорочни побарувања, депозити и слично	866
755	- Приходи од вредносно усогласување на краткорочни побарувања ...	866
756	- Приходи од вредносно усогласување на залихи	866
757	- Приходи од вредносно усогласување на нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	868
759	- Приходи од вредносно усогласување на останати средства	869
ГРУПА 76	- ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	870
760	- Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства	870
761	- Добивки од продажба на биолошки средства	872
762	- Добивки од продажба на учество во капитал и хартии од вредност ..	873
763	- Добивки од продажба на материјали и отпадоци	873
764	- Вишоци	874
765	- Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	874
766	- Приходи врз основа на ефекти од договорена заштита од ризик	877
767	- Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	877
768	- Приходи од укинување на долгорочни резервирања	879
769	- Останати приходи од работењето	881
ГРУПА 77	- ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ	882
770	- Приходи врз основа на камати од работењето со поврзани друштва	883
771	- Приходи врз основа на позитивни курсни разлики од работењето со поврзани друштва	885
772	- Останати финансиски приходи од поврзани друштва	885
773	- Приходи од вложувања во поврзани друштва	885
774	- Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	886
775	- Приходи врз основа на позитивни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	888
776	- Приходи од вложувања во неповрзани друштва	890

777	- Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	890
779	- Останати финансиски приходи	891
ГРУПА 78	- УДЕЛ ВО ДОБИВКАТА НА ПРИДРУЖНО ДРУШТВО И НЕТО ДОБИВКАТА ОД ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	891
ГРУПА 79	- РАЗЛИКА НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ	895
790	- Разлика на приходите и расходите од вкупното работење	895
КЛАСА 8	- РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО	897
ГРУПА 80	- ДОБИВКА/ЗАГУБА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	899
800	- Добивка пред оданочување	899
801	- Загуба пред оданочување	900
ГРУПА 81	- ДАНОК НА ДОБИВКА И ДРУГИ ДАВАЧКИ	901
810	- Данок на добивка	903
811	- Одложени даночни приходи	906
812	- Одложени даночни расходи	906
ГРУПА 82	- НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	914
820	- Нето добивка за периодот	914
821	- Нето загуба за периодот	916
ГРУПА 83	- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ КОЈА ПРИПАЃА НА ДРУГИ	918
830	- Добивка која припаѓа на сопствениците на матичното друштво	918
831	- Добивка која припаѓа на учество кое нема контрола	919
832	- Загуба која припаѓа на сопствениците на матичното друштво	919
833	- Загуба која припаѓа на учество кое нема контрола	920
ГРУПА 84	- ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА	920
840	- Добивка која произлегува од преведување на странско работење	921
841	- Загуба која произлегува од преведување на странско работење	923
842	- Добивка од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	924
843	- Загуба од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	925
844	- Добивка од ефектот од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	926
845	- Загуба од ефектот од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	926
846	- Позитивни ефекти од ревалоризација на нематеријалните и материјалните средства	927
847	- Негативни ефекти од ревалоризација на нематеријални и материјални средства	928
848	- Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	929
849	- Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	929

ГРУПА 85	- УДЕЛ ВО ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА НА ПРИДРУЖНИ ДРУШТВА (САМО ЗА ПОТРЕБИ НА КОНСОЛИДАЦИЈА)	930
850	- Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва	930
851	- Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва	930
ГРУПА 86	- ДАНОК НА ДОБИВКА НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	931
860	- Данокот на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	931
ГРУПА 87	- НЕТО ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА	932
870	- Нето останата сеопфатна добивка	932
871	- Нето останата сеопфатна загуба	932
ГРУПА 88	- ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	933
880	- Сеопфатна добивка која им припаѓа на сопствениците на матичното друштво	933
881	- Сеопфатна добивка која припаѓа на учество кое нема контрола	933
882	- Сеопфатна загуба која им припаѓа на сопствениците на матичното друштво	933
883	- Сеопфатна загуба која припаѓа на учество кое нема контрола	933
ГРУПА 89	- РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ДОБИВКАТА	933
890	- Покривање на загубата од претходни години	934
891	- Зголемување на капиталот (капитал на сопствениците)	935
892	- Дивиденди или удел во добивката и друго	936
893	- Резерви	937
899	- Нераспоредена добивка	938
КЛАСА 9	- КАПИТАЛ, РЕЗЕРВИ И ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА	939
ГРУПА 90	- ОСНОВАНА ГЛАВНИНА (ЗАПИШАН КАПИТАЛ)	940
900	- Основна главнина - запишан и уплатен капитал	940
901	- Запишана, а неуплатена основна главнина	959
902	- Сопствени акции и удели	960
ГРУПА 91	- ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	963
910	- Премии врз основа на продажба на обични акции	963
911	- Премии врз основа на продажба на приоритетни акции	966
912	- Премии врз основа на конверзија на приоритетни акции во обични акции	966
ГРУПА 93	- РЕВАЛОРИЗАЦИОНИ РЕЗЕРВИ И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	966
930	- Ревалоризациона резерва на нематеријални и материјални средства	966
931	- Ревалоризациони резерви врз основа на преведување на странско работење	972
932	- Ревалоризациони резерви врз основа на финансиски средства расположиви за продажба	974

933	- Добивки/загуби од заштита на паричниот тек до рекласификација	975
934	- Добивки/загуби од дефинирани планови за користи на вработените	975
935	- Останати ревалоризциони резерви	976
ГРУПА 94	- РЕЗЕРВИ	976
940	- Законски резерви	976
941	- Статутарни резерви	977
942	- Останати резерви	978
ГРУПА 95	- ЗАДРЖАНА (АКУМУЛИРАНА) ДОБИВКА И ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНАТА ГОДИНА	981
950	- Задржана (акумулирана) добивка од претходни години	981
951	- Добивка од тековната година	983
ГРУПА 96	- ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА И ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНАТА ГОДИНА	985
960	- Пренесена загуба од претходни години	985
961	- Загуба за тековната година	985
ГРУПА 97	- УЧЕСТВО ВО КАПИТАЛОТ КОЕ НЕМА КОНТРОЛА	987
ГРУПА 99	- ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА	987
990-994	- Активни сметки	987
995-999	- Пасивни сметки	987